

Kutsetaotleja Päästja, tase 4 kutseeksami kord

I ÜLDSÄTTED

1. Päästja, tase 4 kutseeksami kord (edaspidi *kutseeksami kord*) määrab kindlaks kutseeksami läbiviimise ning selle käigus päästja kutsealale vajalike kompetentsuste olemasolu, mille aluseks on kutsestandard „Päästja, tase 4“ (kinnitatud 01.12.2022), hindamise põhimõtted.
2. Läbiviidavale kutseeksamile kohaldatakse kutseseaduses, Sisekaitseakadeemia kutse andmise korras pääste valdkonna kutsetele ja teistes asjakohastes õigusaktides sätestatud.
3. Kutsetaotleja lubatakse eksamile pääste valdkonna kutse andmise korras määratud tingimustel (sh hindamiskomisjonile on esitatud komandopealiku või juhendaja täidetud hindamisleht töö käigus omandatud kompetentside kohta (lisa 1) (hindamislehe vorm leitav kutse andja veebilehel www.sisekaitse.ee/et/node/1052).
4. Kutseeksami toimumise aja(d) määrab kutsekomisjon.
5. Sisekaitseakadeemia avalikustab kutseeksami toimumise aja ja koha kooli kodulehel hiljemalt 14 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist ning teavitab hindamiskomisjoni sellest e-kirja teel.
6. Kutseeksam toimub, kui eksamile on registreerinud vähemalt 4 taotlejat, maksimaalne eksamineeritavate arv ühel eksamil on 16. Kuni nelja taotleja puhul võib kutseeksami kolmanda osa hindamise läbi viia päästja, tase 4 koolilõpu kutseeksamiga koos.

II KUTSEEKSAM

7. Kutsetaotleja lubatakse kutseeksami sooritama kehtiva isikut tõendava dokumendi alusel.
8. Kutseeksamile pääsu eeldused täitnud, kuid eksamile mitteilmunud kutsetaotlejal, on võimalik end registreerida järgmisele kutsekomisjoni poolt kutseeksami sooritamiseks määratud ajale.
9. Kutseeksam toimub Sisekaitseakadeemia õppekompleksis.
10. Kutseeksamil hinnatakse kutsetaotleja kutsetegevuseks vajalike teadmiste, oskuste, kogemuste ja hoiakute (edaspidi *kompetentsus*) omandamist kutsestandardi „Päästja, tase 4“ nimetatud tööosadest ja tööülesannetest.
11. Kutseeksami hindamisülesanded ja hindamiskriteeriumid on kirjeldatud kutsekomisjoni kinnitatud kutseeksami hindamisjuhendis „Päästja, tase 4“.
12. Kutseeksam viiakse läbi kolmeosalise kombineeritud kutseeksamina.
13. Kutseeksami esimene osa koosneb kirjalike ülesannete lahendamisest.
14. Kutseeksami esimeses osas hinnatakse kutsetaotleja kutsetegevuseks vajaliku teadmiste olemasolu (test) kompetentsi *Päästetöö tegemine*, *Ennetustöö tegemine* ning *üldoskustega* seotud tegevusnäitajate osas.
15. Kutseeksami teine osa koosneb praktilise ülesande lahendamisest. Praktilise ülesande sooritamisel kutseeksami teises osas tõendab kutsetaotleja üldoskuse tegevusnäitaja: *“taaselustab vastavalt normidele”* osas.
16. Kutseeksami kolmas osa koosneb praktiliste ülesannete lahendamisest.
17. Praktiliste ülesannete sooritamisel kutseeksami kolmandas osas tõendab kutsetaotleja kompetentsi *Päästetöö tegemine* tegevusnäitajate:
 - „*suitsusukeldub ohutult vastavalt päästetöö suitsusukeldumise juhendile, tulekahju eripäradele ja saadud korraldusele kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult;*
 - *hargneb ohutult vastavalt päästesündmuse liigile ja saadud korraldusele; valib hargnemiseks õiged töövahendid vastavalt korraldusele, päästesündmuse liigile ja iseloomule;*
 - *teeb ohutult tehnilisi päästetöid inimkannatuse vähendamiseks, õnnetuse tagajärgede leevendamiseks ja abitusse seisundisse sattunud inimese või looma päästmiseks ning vara ja keskkonna kaitsmiseks vastavalt korraldusele ja juhenditele; kasutab sobivaid töövõtteid ja põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult;*

- *evakueerib nii inimesi kui ka loomi vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile efektiivselt ning ohutult;*
- *teeb efektiivset elupäästet vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile; kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid;*
- *täidab korralduse elu päästmiseks, ohtliku aine leviku piiramiseks kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ning ohutult;*
- *abistab keemiapääste- ja saasteärastustöödel vastavalt juhendile ja saadud korraldusele;*
ja üldoskuste tegevusnäitajate:
- *„tunneb ära eluohtliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi ja transpordib kannatanu ohutult kasutades põhiauto standardvarustust; taaselustab vastavalt normidele;*
- *töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas osas“.*

19. Kutseeksami soorituse hindamine toimub mitteeristavalt (arvestatud/mittearvestatud).
20. Kutsetaotlejale omistatakse päästja, tase 4 kutse, kui hindamiskomisjon on kutsetaotleja kutseeksami kõik kolm osa hinnanud hindega „arvestatud“. Mitteeristava hindamise puhul on piisavaks tulemuseks õpiväljundite saavutamine lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel ja seda väljendatakse sõnaga „arvestatud“. Ebapiisavaks tulemuseks on õpiväljundite saavutamine lävendi tasemest madalamal tasemel ning seda väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“.
21. Kutseeksami soorituse hindamisel negatiivse tulemusega, mida väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“ loetakse kutsetaotleja kutseeksami mittesooritatuks. Kutseeksami uuel, so teisel korral, sooritamisel sooritatakse uuesti need hindamisülesanded või hindamisülesanne, mille sooritust hindamiskomisjon esmasel kutseeksamil hindas negatiivse tulemusega („mittearvestatud“). Kui ka teisel soorituskorral hindab hindamiskomisjon hindamisülesande soorituse negatiivse tulemusega, tuleb järgmisel kutseeksami sooritamise korral sooritada kõik hindamisülesanded tervikuna uuesti.

III HINDAMISKOMISJON

22. Kutsekomisjon moodustab hindamiskomisjoni, kes hindab kutset taotleva isiku kompetentsuse vastavust kutsestandardi nõuetele. Juhul kui kutsetaotleja sooritab eksami kolmanda osa päästja, tase 4 koolilõpu kutseeksamiga koos, siis hindab teda koolilõpu kutseeksami hindamiskomisjon. Hindamiskomisjonis on vähemalt kolm liiget, sh esimees. Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sõltumatud ning vajalike erialaste teadmiste ja kogemustega. Hindamiskomisjoni liige peab eksami läbi viimisel ja tulemuste hindamisel tegutsema erapooletult. Hindamiskomisjoni esimees on päästekolledži esindaja.
23. Hindamiskomisjon täidab kutseseaduse §-s 19 sätestatud hindamiskomisjoni ülesandeid.
24. Hindamiskomisjoni liikmel on õigus kõrvaldada eksamilt kutsetaotleja, kes häirib eksami läbiviimist või kasutab lubamatuid abivahendeid (arvuti ja nutiseadmed).
25. Hindamiskomisjoni liikmetel on õigus eksami praktiliste soorituste ajal esitada kutsetaotlejale asjakohaseid lisaküsimusi.

Lisa 1

TÖÖ KÄIGUS OMANDATUD KOMPETENTSIDE HINDAMISLEHT Päästja, tase 4

Kutsestandard kinnitatud 01.12.2022.

Kutsetaotleja (nimi)	
Töökoht (asutus, üksus)	
Hindaja (nimi, ametikoht)	

HINDAJA HINNANG KUTSETAOTLEJA TEGEVUSTELE

Reageerimisvalmiduse tagamine Tegevusnäitajad	Hindaja hinnang kutsetaotlejale arvestatud/ mittearvestatud A/MA
täidab komandos valveteenistuslikke ülesandeid ja on valmisolekus reageerida väljakutsetele vastavalt kehtivale korrale	
kontrollib varustuse ja tehnika olemasolu ning korrasolekut vastavalt oma rollile operatiivvalmiduse tagamisel; täidab varustusega seotud dokumentatsiooni vastavalt kehtivale korrale	
Märkused/põhjendused:	
Päästetöö tegemine Tegevusnäitajad	
hindab ja arvestab päästesündmusega seotud ohte ja riske vastavalt oma tööülesandele	
informeerib asjakohaseid osapooli ohtudest ja riskidest	
hindab oma tegevuse tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile	
täidab korralduse põlemise likvideerimiseks, ventileerimiseks ja konstruktsioonide avamiseks kasutades sobivaid töövahendeid ja -võtteid ning tuleohutuspäigaldisi kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ning ohutult	
keemiasukeldub ohutult vastavalt juhendile, ohtliku aine eripärale ja saadud korraldusele kasutades selleks sobivaid töövahendeid	
Märkused/põhjendused:	
Ennetustöö tegemine Tegevusnäitajad:	
viib läbi ohutusalaseid nõustamisi erinevatele sihtgruppidele nii kodu- kui looduskeskkonnas vastavalt Päästeametis kehtivatele juhenditele ja programmidele	
viib läbi ennetuskoolitusi erinevatele sihtgruppidele vastavalt korraldusele, tegevuskavadele ja kokkulepetele, tuginedes Päästeameti juhenditele ja programmidele; annab vahetule juhile tagasisidet koolitustegevuse läbiviimise ja koolitusvajaduse kohta	
viib koostöös asutusesiseste ja väliste partneritega läbi ohutuse teemalisi avalikke üritusi	
osaleb ennetusalastes projektides	
Märkused/põhjendused:	

Üdoscused	
Tegevusnäitajad	
järgib oma töös päästeteenistuja väärtusi ja eetikakoodeksit, märkab ohtu ja sekkub	
järgib oma töös päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte	
järgib oma töös tööohutuse reegleid ja põhimõtteid	
kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja kasutusjuhendile; veendub pärast töövahendi kasutamist selle tehnilises korrasolekus ja vajaduse korral teostab kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires;	
on motiveeritud õppima, huvitub iseenda ja eriala/valdkonna arengust; arendab ennast sihipäraselt	
hoiab ennast treeningutega vormis	
töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas	
kasutab oma töös eesti keelt vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele	
kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (riistvara ja tarkvara, raadiosidevahendid, navigatsiooniseadmed jm) vastavalt kehtestatud korrale ja kasutusjuhenditele	
Märkused/põhjendused:	
Koondhinnang (sobivus töötada päästja ametikohal):	
Põhjendus (soovi korral iseloomustus):	
Hindaja allkiri:	Kuupäev: